

„СВЯТА“

(З недалекого майбутнього)

Я вже старий. Сидячи в кріслі й заплющивши очі, я згадую час, що минув давно й назавжди. До мене часто приходять мій онук. Я люблю його і охоче розповідаю про минуле.

— Про що, дідусю, думаєш?

— Про що? Ось пройшли наші свята... Почувався святковий настрій. Люди веселилися, відпочили. А коли я пригадую большевицькі свята, стає сумно.

— Про большевиків ти багато розповідаєш. Я вчора не спав цілу ніч після того. А хіба у большевиків були свята?

— Були. Так звані „організовані свята“.

— Як це організовані? Веселі?

— Та ні! Вставляли вдосвіта бігли з дому, щоб не запізнитись...

— Куди бігли?

— На демонстрацію.

— А що це таке?

— А це, милий, коли ходили по вулицях з прапорами та співали.

— Невже так весело було?

— Чому ж весело! Ішли й думали, як би додому втекти.

— А навіщо ж тоді йшли? Чого співали?

— Який ти нетямущий! Потрібно було йти, ну, і йшли! Коли не підеш, зараз міцевком помічав. Могли скоротити з посади, неприємності були...

— А ти ж кажеш, дідусю, що навіть танцювали.

— Танцювали, любий! Пригадую такий випадок. Один мій співпрацівник одягнув білий костюм на тразневі дні. А тоді було дуже холодно. Він і почав танцювати, щоб зігрітись. Ну, про нього й кажуть: ось своя людина, як святу радіє. Треба його висунути.

— Як висунути?

— На кращу посаду. Був він кур'єром, а зробили його ліфтером. Додатку дали—25 карб. на місяць.

Онук замислився. Глибока зморшка прорізала його чоло.

— Дідусю, а подарунки давали на ці свята?

— М... м... Іноді давали. Одній друкарці дали подарунок,—ох і плакала вона.

— Чому плакала? Від радості?

— Та якої там радості. Гадала одержати ситцю на сукню, а їй дали повну збірку творів Леніна...

— А що було ще на свято?

— Ну, що?! Збиралися в одному кінці міста, потім ішли через усе місто на майдан, іноді в холод, дощ, ледве ноги тягли. „Ура“ на майдані кричали.

— Для чого?

— Відомо, для чого: для ентузіазму.

...Онук знову замислився. Потім непомітно посміхнувся.

— Незрозуміло, дідусю. Кажеш,—ледве ноги волочили, йти не хотіли, плакали, а святкували. Як же це так?

— Треба було, любий, і святкували.

— Ні, дідусю, не розумію! Ти вже багато розповідаєш про цих большевиків. Як за їхніх часів бігли в чергах, як бігли, коли на службу запізнювались, як ламали й палили будинки й крамниці. Ти казав, що це не казка, а правда. Хай буде так! Але сьогодні ти зовсім щось чудне кажеш. Ні, не розумію я тебе.

— Нам самим, любий, було незрозуміло...

Я погладив його по голові. Щаслива, маленька людина! Вона ніколи не зрозуміє, як на протязі багатьох років большевицькі режисери інсценували свої „великі свята“, як цими жидівськими спектаклями вони намагалися замінити традиційні народні та релігійні свята.

Та це вже й непотрібно.

Большевицькі „свята“ закінчилися назавжди.

П. ТЕРНОВИЙ.